

Medieklagenemnda

Klagenemndas avgjørelse av 5. mai 2020 i sak 2019/0236

Saken gjelder: Avvisning av klage på tilbaketrekning av lanseringstilskudd

Klager: Mikrofilm AS

Klagenemndas medlemmer: Bjørnar Borvik, Gunn Enli, Karin Fløistad og Leif Holst Jensen

Bakgrunn:

- (1) Mikrofilm AS (heretter Mikrofilm eller klager) søkte 7. august 2018 om tilskudd til utenlandslansering for filmen Little Boy. Norsk filminstitutt (heretter NFI) vedtok 10. august 2018 å innvilge søknaden, og det ble gitt 42 356 kroner i tilskudd for lansering av filmen på Hiroshima International Animation Festival 2018.
- (2) I tilskuddsbrevet 14. august 2018 ble det i innledningen understreket at brevet anga vilkår og betingelser for tilskuddet, og at tilskuddsmottaker måtte gjøre seg kjent med bruken av tilskuddet og krav til rapportering før tilskuddet ble akseptert. Det ble særlig gjort oppmerksom på at tilskuddet var tidsbegrenset, og vist til punkt 4 i brevet. I punkt 4 heter det at «tilskuddet er tidsbegrenset og bortfaller uten varsel tre måneder etter tilskuddsdato, med mindre NFI skriftlig forhåndsgodkjenner noe annet».
- (3) NFI sendte 19. desember 2018 e-post til klager med underretning om at tilskuddet ville bli trukket tilbake da NFI ikke kunne se å ha mottatt utbetalingsanmodning fra Mikrofilm.
- (4) I etterfølgende e-postkorrespondanse opplyste klager at de hadde levert rapport og gjennomført tiltaket de fikk støtte til, men at de ved en forglemmelse ikke hadde sendt anmodning om utbetaling. Klager ba om utvidet frist, hvilket NFI avsto. NFI viste til at tilskuddet var bortfalt og at det kun var anledning til å søke om utsatt frist før akseptfristen var utløpt. NFI informerte så klager om at det var klageadgang.
- (5) Mikrofilm sendte 7. januar 2019 klage på at NFI hadde trukket tilbake tilskuddet.
- (6) NFI traff 24. januar 2019 vedtak om å avvise klagen under henvisning til at tilbaketrekning av tilskudd ikke er å anse som et enkeltvedtak som kan påklages.
- (7) Mikrofilm påklaget 13. februar 2019 dette avvisningsvedtaket.
- (8) Avvisningen ble opprettholdt og saken oversendt Medieklagenemnda 20. mars 2019.
- (9) Nemndsmøte i saken ble avholdt 30. april 2020.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (10) Det foreligger ikke rettslig grunnlag for å avvise Mikrofilms klage og det bes om at den opprinnelige klagen 7. januar 2019 realitetsbehandles.
- (11) NFIs vilkår om at det må sendes en utbetalingsanmodning inne tre måneder er usaklig, utenforliggende etter forskriften, og vil være åpenbart sterkt urimelig for Mikrofilm, særlig sett i forhold til størrelsen på tilskuddet det er snakk om.
- (12) Mikrofilm har innrettet seg etter informasjon fra NFI om at det er klageadgang på avvisningsvedtaket, noe som viser at NFI åpenbart selv har vært av den oppfatning at Mikrofilm har klageadgang.

Norsk filminstitutt sine merknader:

- (13) Tvistetema for denne klagen er klageadgang.
- (14) NFI har en lovpålagt plikt til å avvise klagen ettersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd tredje setning. Det er kun enkeltvedtak som kan utgjøre klagegjenstand, jf. forvaltningsloven 28 første ledd og NFI har i denne saken ikke tatt en avgjørelse som har endret tilskuddsmottakers rettigheter og plikter i etterkant av at vedtaket om tilskudd ble fattet 10. august 2018.
- (15) Bortfallet av tilskuddet er hjemlet i tilskuddsbrevet punkt 4. Det innvilgede tilbudet om tilskudd ble ikke akseptert innen fristen, og NFI har ikke godkjent en fristutsettelse. Det foreligger derfor heller ikke lenger et rettslig grunnlag for å utbetale tilskudd, og informasjonen som ble gitt fra NFI om at tilskuddet var bortfalt fulgte direkte av tilskuddsbrevet.
- (16) Når forvaltningen avstår fra å omgjøre et vedtak etter anmodning fra tilskuddsmottaker, jf. forvaltningsloven § 35, utgjør ikke dette et enkeltvedtak. Det opprinnelige vedtaket opprettholdes, og det foretas ingen endring i klagerens rettigheter eller plikter. Det er derfor ikke klagerett på NFIs vurdering om å opprettholde den fastsatte fristen for å sende inn utbetalingsanmodning.
- (17) Ren informasjon om at tilskuddet er bortfalt i henhold til tilskuddsbrevet, er ikke i seg selv et vedtak om å avvise en utbetaling. NFI har ikke mottatt utbetalingsanmodning fra klager, og det er derfor ikke fattet vedtak om å avvise en utbetalingsanmodning.
- (18) Slik NFI leser klagen, synes klager å mene at det er klageadgang på at det ble fastsatt en frist for aksept av tilskudd i tilskuddsbrevet. Klagefristen på dette vedtaket var imidlertid tre uker fra klageren ble underrettet om vedtaket, jf. forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b. NFI kan ikke se at det er særlige grunner som gjør at det er rimelig at klagen blir prøvd.
- (19) NFI beklager at det ved en inkurie ble gitt noe upresis informasjon vedrørende klagerett, men anser ikke dette som et brudd på veiledningsplikten etter forvaltningsloven § 11.

Klagenemndas vurdering:

- (20) Saken gjelder klage over NFIs avvisningsvedtak 24. januar 2019. Vedtaket ble påklaget 13. februar 2019. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

- (21) Dersom vilkårene for å behandle en klage ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd tredje punktum.
- (22) Det er kun enkeltvedtak som kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. Et enkeltvedtak er en avgjørelse som treffes under utøvelse av offentlig myndighet og som er bestemmende for rettigheter eller plikter til bestemte private personer, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a og b.
- (23) I denne saken er det klart at selve vedtaket 10. august 2018 om tildeling av tilskudd er å anse som et enkeltvedtak. I vedtaket ble utbetaling av tilskuddet gjort betinget av at klager anmodet om utbetaling innen en frist på tre måneder, jf. tildelingsbrevet punkt 4. Det ble videre opplyst at tilskuddet ville bortfalle uten varsel dersom slik anmodning ikke ble innsendt innen fristen. Tildelingsvedtaket, herunder tre-månedersfristen for framsettelse av utbetalingsanmodningen, ble ikke påklaget av klager.
- (24) Slik Medieklagenemnda forstår klagen, gjøres det gjeldende to anførsler: For det første anfører klager at NFIs beslutning om å nekte utbetaling av tilskuddet på grunn av fristoversittelsen er å anse som et nytt enkeltvedtak som det kan klages på. Følgelig var det feil av NFI å avvise klagen uten realitetsbehandling. For det andre anfører klager at det ikke lovlig kan inntas i det opprinnelige vedtaket et vilkår om en frist for å framsette utbetalingsanmodningen, og der konsekvensen av fristoversittelse er at tildelingen bortfaller.
- (25) Medieklagenemnda vil først ta stilling til om NFI lovlig kan innta i vedtaket et vilkår med frist for å framsette utbetalingsanmodningen, der konsekvensen av fristoversittelse er at tildelingen bortfaller. Skulle klagenemnda komme til at det ikke er adgang til å oppstille en slik frist, vil NFIs beslutning om at tildelingen bortfaller, ikke ha rettslig grunnlag, og NFI plikter å betale ut tilskuddet til klager. Kommer klagenemnda derimot til at dette er et lovlig vilkår, må det tas stilling til om det var en saksbehandlingsfeil at klagen ble avvist av NFI, og ikke realitetsbehandlet.
- (26) Det er sikker rett at et forvaltningsorgan kan stille vilkår ved begunstigende vedtak, men at disse vilkårene må være i samsvar med de føringer som kan utledes av lovens ordlyd, formål og forarbeider. Selv hvor adgangen til å stille vilkår ikke følger av hjemmelsgrunnlaget, gis forvaltningen en viss adgang til å stille vilkår som står i en saklig sammenheng med lovens formål og de samfunnsmessige oppgaver loven ivaretar. Vilråene som lovlig kan stilles må også være forholdsmessige.
- (27) Medieklagenemnda er enig med klager i at vilkåret med frist for å framsette utbetalingsanmodningen ikke eksplisitt framgår, verken av hovedforskriften eller detaljforskriften. Et vilkår som dette kan heller ikke knyttes direkte til oppnåelsen av støtteordningenes formål i snever forstand. Klagenemnda mener likevel at den frist for å framsette utbetalingsanmodningen som NFI har oppstilt, ikke er i strid med vilkårlæren. Klagenemnda legger til grunn at fristen er begrunnet i hensynet til en forsvarlig tilskuddsforvaltning. Dette er selvsagt et legitimt hensyn, og vil overordnet sett bidra positivt til støtteordningenes formål. Dersom NFI mener at det er nødvendig å operere med frister som den i foreliggende sak, og at det er tilskuddsmottaker som pålegges en plikt til å holde orden på når fristene går ut, er dette valg som klagenemnda ikke har særlige forutsetninger for å overprøve. Forutsetningen må imidlertid være at støttemottakerne blir informert på en god måte om vilkårene som gjelder for den aktuelle tildelingen. Etter klagenemndas syn er det ikke grunnlag for å kritisere informasjonen

som er gitt om fristen for å framsette utbetalingsanmodningen. I tildelingsbrevet 14. august 2018 gjøres tilskuddsmottaker uttrykkelig oppmerksom på at tilskuddet er tidsbegrenset, og det presiseres også at tilskuddet bortfaller uten varsel tre måneder etter tilskuddsdato.

- (28) Klagenemnda er heller ikke enig med klager i at vilkåret er uforholdsmessig. Bortfallet av tilskuddet har selvsagt negative konsekvenser for klager, men dersom det først aksepteres at det kan oppstilles vilkår som i foreliggende sak, vil konsekvensen av at fristen oversittes være at tilskuddet bortfaller. Slik faktum i denne saken er, ligger denne konsekvensen etter klagenemndas oppfatning innenfor det forholdsmessige. Vilåret om utbetalingsanmodningen må framsettes innen en frist, og der konsekvensen av fristoversittelse er at tilskuddet bortfaller, er lovlig.
- (29) Klagenemnda går så over til å vurdere spørsmålet om det var en saksbehandlingsfeil at klagen ble avvist av NFI, og ikke realitetsbehandlet. Medieklagenemnda kan for dette spørsmålet slutte seg til NFIs vurdering. Beslutningen om at tildelingen hadde bortfalt fordi fristen for å framsette utbetalingsanmodning var oversittet, innebærer ingen endring av klagers rettigheter eller plikter etablert med det opprinnelige tildelingsvedtaket, og er følgelig ikke et nytt enkeltvedtak som kan påklages. Da skal klagen avvises etter forvaltningsloven § 33 andre ledd tredje punktum.
- (30) Klagenemnda har forøvrig merket seg at det ikke er uenighet mellom partene om at utbetalingsanmodningen ble framsatt etter at fristen var oversittet. I korrespondansen med NFI har klager uttrykkelig erkjent at oversittelsen skyldes en forsømmelse fra deres side: I e-poster 19. desember 2018 skriver produsent Tonje Skår Reiersen at «jeg erkjenner at det er her glippen ligger», og at «denne har falt mellom to stoler». Siden klagenemnda i drøftelsen i avsnitt 26 flg. ovenfor har kommet til at det ikke er et ulovlig vilkår å oppstille en frist for å framsette utbetalingsanmodningen, ville heller ikke en realitetsbehandling av klagen ha medført et annet resultat.
- (31) Medieklagenemnda vil avslutningsvis bemerke at NFIs noe uklare informasjon om klageadgang, selv om det er uheldig at det ikke gis presis informasjon, ikke i seg selv gir grunnlag for å anse avvisningsvedtaket som ugyldig etter forvaltningsloven § 41.

Konklusjon:

På denne bakgrunn treffer Medieklagenemnda følgende

vedtak:

Klagen forkastes.

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

